

చేతులు కాలాక...

రచన :
శ్రీ తుమ్మల దాదా రెడ్డి

పెళ్ళి కు ముమ్మరంగా జరిగిపోతున్నాయి. ఊరంతా సందడి. మండిపోతున్న ఎండలో మాడమాడి పోతున్నా కాళ్ళకు పొక్కులు వస్తున్నా పల్లకి బోయలు సంబరపడుతున్నారు, పెళ్ళి కూడు దొరుకుతుంది. అవ్వ బువ్వ పెట్టకున్నా పందిరినీడ ఉందికదా అని అడుక్కుతి నేవారి ఆనందం. నాకు ఆనందం లేకున్నా మాయింటినిండా బంధువులు ఉండడంవలన శ్రీగా బాధపడే అవకాశం చిక్కలేదు, అందుకే నాక్కుడా అందరిలానే వుంది.

“అరే రామా! మాట్లాడవేమిరా ఏమా ఆలోచిస్తున్నావ్.? ఓహో! మరదలు పిల్ల గూర్చేమో! రాక ముఠదే ఇంత ఆలోచిస్తున్నావ్ ఇక మరదలు వచ్చాక మాతో మాట్లాడడానికి ఈమాత్రం తీరిక కూడా చిక్కదేమోననిపిస్తుంది”

“అంతేనా అక్కయ్యా, నన్ను మీరు అర్థంచేసుకొంది. ఆలా ఎప్పుడూ జరగదు” అంటూ నా గద్దె వైపు కదిలాను.

పెళ్ళి! ఊహ తెలిసిననాటినుండి ఊహించుకొన్న పెళ్ళి రేపు జరగబోయేదేనా? ఇన్నాళ్ళటి నా ఊహలరాణి నిన్ను చూసాచ్చిన రాణిలాంటిదేనా?

“మ్యారేజెస్ ఆర్ మేడ్-ఇన్-హెవెన్” వివాహాలు విధి నిర్ణయాలు అన్నమాటలో నిజం ఉందా? ఎంత పరిశీలించినా సమాధానం లభించలేదు.

“రామా! నీవు బ్యాండ్ కొరకు వెళ్ళిరా!” అని నాన్న ఇచ్చిన రూపాయలు కేబులో తురుముకొని వంటింట్లోకి వెళ్ళాను.

“అమ్మా భోజనం చెయ్యాలి” అకలిలేకున్నా అడిగాను.

“ఎందుకురా బాబూ ఇంత తొందర”

బ్యాండ్ కొరకు ఊర కున్నా అని చెప్పి భోజనం చేసి బ్యాండ్ పట్టుకొని బస్ స్టాండ్ చేరాను. బస్ ఇంకా రావడంలేదన్న గాబరా పెరిగింది. నిరీక్షణ, నిట్టూర్పులతో వేగలేక నిల్చున్నా, మనసున్నది వేరు ఊరు లేని ఊహల్లో, రూపంలేని ఊహల్లో తాపం తీరని తపనలు

ఎన్నెన్నో వొంగిచూసి తొలగిపోతున్నాయి. పదిమంది పిల్లల తల్లి ఇద్దర్ని చంకలో వేసుకొని ఈడ్చుకొంటూ నడుస్తున్నట్లు ఫుట్ బోర్డుపై నిల్చున్న జనంతో వస్తుంది బస్సు. బస్ కొరకు చూస్తున్న జనంలో కిటకిటలు మొదలయ్యాయి.

తుపాకి చేత్తో పట్టుకొని యిద్దానికివెళ్ళే సైనికునిలా నేను బ్యాండ్ పట్టుకొని బస్ వద్ద చేరాను. ఎక్కి కూర్చోవడానికి ఐదునిమిషాల సమరం జరపాల్సివచ్చింది.

“బాబూ! పెద్దమనిషిని నిల్పాలేనివాన్ని కాస్తా చోటిస్తావా” అని ఓమాలిన ముసలాయన్ని కాదని తెలుపడానికి నీటిచ్చాను, తర్వాత అనిపించింది పాపం! మునులాయనకి నీటి నే బాగుండేదని.

టికెట్ ప్లీస్ అంటూ చేరాడు కండక్టర్, వాడి ముఖంచూస్తే తెల్లవాడు గుర్తొచ్చేస్తాడు. అందరినీ బెదిరిస్తున్నాడు చిల్లర యిమ్మని, పాపం, అతడేం చేస్తాడు టికెట్ ఇస్తే వెనుక వ్రాసియిచ్చేవాడు కాని టికెట్ యివ్వడమే లేదాయె.

“టికెట్ తీసుకొన్నారా సార్” వినయంగా నన్నడిగాడు. సమాధానంగా నేనెదు రూపాయ లిచ్చాను. చిల్లర తిరిగియిచ్చాడు. అవి లెక్కేస్తే అర్థరూపాయి ఎక్కువవుంది. టికెట్ ఇవ్వలేదు. నాకు ఎక్కువ ఇచ్చిన అర్థరూపాయి కమిషన్ అని అర్థమయ్యింది. టికెట్ అడగాలనిపించింది. నీవు టికెట్ ఆడిగితే నలుగురిలో చులకనపాలవుతావ్ వీడేవడో సభ్యత తెలియని ఊరోడు అనుకొంటారు అని అంతరాత్మ హెచ్చరించింది.

అందుకే బస్సునువదలి బయటి వాతావరణంలోకి చూశాను. చెట్లూ, చేమలూ, గట్లూ, గుట్టలూ అన్నీ దాటేస్తుంది మా జస్సు, ఎన్నో యోచనిల్ని కదుపు తోంది నా మనస్సు, దృష్టి ప్రకృతిలోకిపోయింది. కనులు నిలిచిపోయాయి చితిమంటల్ని చూడగానే, దృష్టికి అందకుండా అయ్యాయి ఆ చితిమంటలు.

అబ్బబ్బ, ఏం మనుష్యులు! ఈ మృత్యువు అనేదే లేకుంటే ఇంకలాగుండేదో? డబ్బంటే ఎందుకింత

ఎల్లప్పుడూ...

ఒలింపిక్

బ్లూ బర్డ్ బనియన్ సే

ఉపయోగించండి.

తయారించువారు :

ఒలింపిక్ నిట్టింగ్ కంపెనీ, తిరువూరు-638604.

వ్యామోహం? దీనికోసమే మనిషిని మనిషి వంచించడమా? స్వార్థపరత్వం, సంకుచితత్వం స్వరాజ్యమేలుతున్న ఈ సమాజంలో నీతి నిజాయితీల నీడే నా కానరావడం లేదు ఎందుకు? సాటి మనుష్యుల పట్ల సానుభూతి చూపించని సమాజంలో మార్పు వచ్చేది ఎలా? ప్రతి మనిషిలో పరివర్తన రావాలి లేకుంటే మనిషి మనుగడ గండంగా పరిణమిస్తుంది. అంతా చేరేది ఒకే గమ్యం, ఆందరికీ కావల్సింది అదే ఆరడుగుల నేల. అది చేరేదాకా తలోదారిన పయనించాల్సిందేనా? అంతా ఒకే తీరున, ఒకే దారిన, సామరస్యంగా సాగితే ఎంత బాగుండేనో! బస్సు ఆగిపోయింది.

అంతా గబగబా దిగుతున్నారు నేను దిగే స్టేజీ వస్తుందని బ్యాగ్ చేత్తో పట్టుకొని కూర్చున్నా నా దృష్టి కండక్టరు వైపుమళ్ళింది. నోట్లను జేబులో కుక్కుతుంటున్నాడు. నోట్లో విల్స్ సిగరెట్ పొగలు కక్కుతోంది. అతను ఇంతకుముందు ముసలాయనతో అన్న మాటలు గుర్తొచ్చింది.

“ ఏమయ్యా నీకు కనులు లేవా ఆటు చూడు పొగ త్రాగరాదు అని విడివిడిగా వ్రాసి ఉంది” అని గాండ్రించాడు, పాపం ఆ ముసలాయన కోరికను అణచుకొని అవమానంతో ఆ చుట్టను ఆర్పేశాడు. పొగ త్రాగేందుకు కండక్టరుకు పర్మిషన్ ఉందా? అని నాలో ప్రశ్న ఉద్భవించినా “నీవెందుకు త్రాగుతున్నావ్?” అని కండక్టరును నిలదీసి అడగలేక పోయాను ఎందుకో కాదు నాడు చేస్తున్న మర్యాదకు

బానిసనైపోయాను. ఛీ! ఛీ! నాకు నచ్చని పనులనేనే చేస్తున్నా. ఏమిటి దీనిక్కారణం? అని తర్కించుకుంటే సమాధానం కూన్యం. నేను దిగడేమీ రానేవచ్చింది. బస్సు ఆగడం నేను దిగడం ఒకేసారి జరిగింది.

శ్యాండ్ కొరకు బయలుదేరాను, వాణి బ్యాండ్ తాటికాయలంత అక్షురాలున్న బోర్డు కొట్టవచ్చినట్లు అగుపడింది. ఒక్కసారే నా మదిలో పిడుగులా దూరింది వాణి. వాణిని ఎంత మరచిపోదామన్నా కుదురలేదు, వాణి ఎవరో కాదు స్వయాన నా మేనమామ కూతురే! వాణిని గూర్చి చిన్ననాటినుండి ఏవేవో కలలు కన్నాను. వాణిని పెళ్ళి చేసుకోవాలన్న ఆశ అంత రాంతరాల్లో అలజడిని రేపేది వాణి. చాలా అమాయకురాలు నేనేది చెప్పినా అలనా బావా అంటూ కుండేలులా చెవులు రిక్కించి కనులు త్రిప్పుతూ వినేది. ఆ కనులలో కానరాని అందం నా కక్కడా కానరాలేదు అని నేను తెక్కలేనన్ని మార్లనుకొన్నాను. ఇత్యుడెన్ని అనుకుంటే ఏం లాభం? నా వాణి నాక్కాకుండా పోయింది ఇప్పుడు వాణిని గురించి యోచించడమే తప్ప. అయినా నేను యోచించడం మానలేకపోయాను. వాణిని నాక్కాకుండా చేసిన నాన్న పట్ల కనీపుడుతోంది వాళ్ళేం యిస్తారా? మహా ఇన్సైగ్నిస్టె పదివేలు. వేరవ రన్నా అయితే కనులు మూసుకొని ముప్పైవేలస్తారు అని నా దారికి అడ్డుతగిలాడు. డబ్బు నెవరడిగారు అని నేనన్నమాటను చంపేకారు నా అనేవారంతా కలిసి. అంతా ఏకమై వాణికి మరొకనితో పెళ్ళి జరిపిం

చారు నేను తిరుగుబడినా బాగుండేదని ఇప్పుడనిపిస్తుంది
ఏం లాభం!

అన్నీ జరిగిన తర్వాతే తెలుస్తున్నాయి నా జీవిత
మంతా యింతేనా? ఏదీ సవ్యంగా జరగదా? ఆలో
చనల్లోపడి బ్యాండ్ మాటే మరచాను.

నాలుగడుగులు వడచి బ్యాండ్ వాళ్ళను పిలిచి
అడ్వాన్స్ గా ఏబది రూపాయలిచ్చాను. వచ్చినపని
అవడంవల్ల తిరుగుముఖం పట్టేసరికి హోటల్ శాంతి
అడ్డొచ్చింది. శాంతికి తావులేకున్నా పేరే తే శాంతి,
మసాలా దోసె తినేసరికి వరపూజనాటి గడియారం
బస్ టైమెస్ లు తెలిపింది.

సరియైన సమయానికి బస్ రావడం నీటు దొరకడం
ప్రయాసలేకుండా అయ్యింది. వాణి నేవెళ్ళేసరికి
వచ్చి ఉంటుందో లేదో నూరు విధాలా ఇవ్వ్యాళ్ళే
రావాలి, తప్పకుండా వస్తుంది. నేను వెళ్ళేసరికి
చంకలో బాబునేసుకుని నిరీక్షిస్తుంటుందోలేక వం
టింటిలో పనిలో నిమగ్నమైపోతుందో ఏమో
చూడాలి!

బస్సు భారంగా నిండుచూలాలిలా కదిలింది. గంట

సేపటిలో నన్ను మా ఊరులో వదిలింది. గబగబా
నడిచాను ఇంటివైపు. నాలో అరంపరంలేని ఆలో
చనలు, ఎందుకో కొత్త ఉత్తేజం పొడనూపుతుంది.

నేను ఊహించినట్లే చంకలో బిడనెతుకొని ఎదు
రంది వాణి. నా కనులు నాలుగైసాయి కాళ్ళు
తడబడసాగాయి.

“నమస్తే బావా” నవ్వుముఖంతో వాణి స్వాగతం
పల్కింది.

“క్షేమమేనా” తడబడే స్వరంతో అడిగాను.

“ఆ క్షేమమే! ఏదో ఇలాగున్నాము” విషాదం
మిళితమైన కంఠంతో జవాబిచ్చింది వాణి.

అచే రామూ! బ్యాండ్ మాట్లాడావా? అన్న
నాన్నగారికి జవాబుచెప్పి సరాసరి నాగదిలో దూరాను.

గతంలో హృదయానికైన గాయం, కలికినట్లయింది.
బరువైన మనసుతో బాధల్లో బందిగా మిగిలాను.
తిరని కష్టాలను హారంగా ధరించక తప్పదా అని
తీక్షణంగా ప్రశ్నించుకుంటే తప్పదు! తప్పదు! చేతులు
కాలాక ఆకులు పట్టుకుంటే ప్రయోజనం కూన్యం!
ఇదే సమాదానం.

శీతాశామాంజనేయ మూవీస్ వారి

“మనస్సాక్షి”లో

కృష్ణ — భారతి.

